

Δελτίο Τύπου

Δια βίου Εκπαίδευση και Κατάρτιση:

Κίνητρα και εμπόδια για τη συμμετοχή του εργατικού δυναμικού.

Κατάρρευση της ποιότητας των προγραμμάτων και ταυτόχρονα έντονη επιθυμία συμμετοχής του εργατικού δυναμικού.

Το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ (INE ΓΣΕΕ) και το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ (IME ΓΣΕΒΕΕ) συνεργάστηκαν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πανελλαδικής έρευνας αναφορικά με τα κίνητρα και τα εμπόδια συμμετοχής των ενηλίκων στη διά βίου εκπαίδευση. Επιστημονικός υπεύθυνος της έρευνας είναι ο Θανάσης Καραλής, Καθηγητής Διά Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων του Πανεπιστημίου Πατρών. Τον σχεδιασμό της δειγματοληψίας, τη συλλογή και την ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων ανέλαβε η εταιρεία ερευνών κοινής γνώμης MARC AE. Στις τέσσερις φάσεις της έρευνας διερευνήθηκε η συμμετοχή των ενηλίκων στη διά βίου μάθηση κατά τα έτη 2011, 2013, 2015 και 2016, 2018 και 2019. Ο σχεδιασμός της έρευνας ξεκίνησε το 2008 και έως σήμερα έχουν διεξαχθεί τέσσερις φάσεις, με στόχο η έρευνα αυτή να αποτελέσει ένα αξιόπιστο βαρόμετρο της συμμετοχής των ενηλίκων στη διά βίου εκπαίδευση, αλλά και των κινήτρων και των εμποδίων που προωθούν ή δυσχεραίνουν αυτή τη συμμετοχή, διευκολύνοντας τη λήψη κατάλληλων αποφάσεων και την υιοθέτηση αποτελεσματικών πολιτικών. Από τα ερευνητικά ευρήματα της έρευνας προκύπτουν τα εξής:

- Παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές έρευνες, η Ελλάδα εξακολουθεί να κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις ως προς τη συμμετοχή των ενηλίκων στη διά βίου εκπαίδευση, **τα ποσοστά συμμετοχής κατά τη διάρκεια της περιόδου 2011-2019 παρουσιάζουν αύξηση κατά περίπου 30%**. Συνοπτικά μπορούμε να διατυπώσουμε το συμπέρασμα ότι σε ετήσια βάση ένας στους τρεις πολίτες συμμετέχει τουλάχιστον σε ένα πρόγραμμα διά βίου εκπαίδευσης, ενώ έξι στους δέκα πολίτες έχουν συμμετάσχει τουλάχιστον μια φορά στη ζωή τους σε πρόγραμμα.
- Αναφορικά με τα ποσοστά που αφορούν τη συμμετοχή κατά την διάρκεια των ετών 2018 και 2019, ποσοστό 28,7% δηλώνει ότι έχει συμμετάσχει έστω σε ένα σεμινάριο/εκπαιδευτικό πρόγραμμα/εκπαιδευτική δραστηριότητα που αφορούσε το επάγγελμα κατά τη διάρκεια του 2018, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το έτος 2019 είναι 25,6%. Όσον αφορά τη συμμετοχή στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων, κατά τα έτη 2018 και 2019 παρουσιάζεται σημαντική αύξηση. Συγκεκριμένα ποσοστό 13,7% δηλώνει ότι συμμετείχε

κατά τη διάρκεια του 2018 σε σεμινάριο / εκπαιδευτικό πρόγραμμα / εκπαιδευτική δραστηριότητα γενικής μόρφωσης/παιδείας, ενώ κατά τη διάρκεια του 2019 το αντίστοιχο ποσοστό είναι 15,5%.

- **Έντονη είναι η επιθυμία συμμετοχής του εργατικού δυναμικού σε προγράμματα που αφορούν το επάγγελμά τους**, ποσοστό 73,2% τοποθετείται θετικά έναντι 75,7% για το έτος 2016, 72,2% για το έτος 2013 και 68,1% για το έτος 2011. Δηλαδή, καθόλη τη διάρκεια της περιόδου 2011-2019 ο συγκεκριμένος δείκτης διατηρείται σχετικά σταθερός - 3 στους 4 πολίτες δηλώνουν επιθυμία συμμετοχής σε πρόγραμμα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την μεγάλη σημασία που προσδίδει το εργατικό δυναμικό στην χώρα στην βελτίωση και ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων τους για την ένταξή τους ή την εξέλιξή τους στην αγορά εργασίας.
- Οι λόγοι που αναφέρθηκαν **με υψηλή συχνότητα ως σοβαρά κίνητρα συμμετοχής** είναι οι εξής: Γιατί μου αρέσει να μαθαίνω καινούργια πράγματα, για να είμαι περισσότερο αποδοτικός στην εργασία μου, γιατί η εκπαίδευση πρέπει να διαρκεί σε όλη μας τη ζωή, για να αυξήσω τα τυπικά μου προσόντα, για να αυξήσω τις οικονομικές μου απολαβές, για να διατηρήσω τη θέση εργασίας μου ή για να βρω εργασία/καλύτερη εργασία. Ως λιγότερο ισχυρά κίνητρα συμμετοχής εμφανίζονται να είναι η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου γενικά και η φυγή από τα προσωπικά/οικογενειακά προβλήματα.
- **Το κόστος συμμετοχής προκύπτει πως είναι το κυρίαρχο εμπόδιο**, αν και σταδιακά μειώνεται η επίδρασή του από την αρχή της δημοσιονομικής κρίσης έως σήμερα. Εκτός από το κόστος, στην ομάδα των συνηθέστερων και σημαντικότερων εμποδίων καταγράφονται η έλλειψη πληροφόρησης/ελλιπής ενημέρωση, η έλλειψη χρόνου λόγω επαγγελματικών ή άλλων υποχρεώσεων, αλλά και λόγοι που σχετίζονται με την οργάνωση των σεμιναρίων όπως οι ημέρες και ώρες υλοποίησης, **η ποιότητα των προγραμμάτων**, ο τόπος διεξαγωγής καθώς και η μεγάλη διάρκειά τους.
- Η διαρκής αύξηση από το 2015 και μετά, του παράγοντα που αναφέρεται στην ποιότητα των προσφερόμενων προγραμμάτων **παραπέμπουν σε μια κατάρρευση του επιπέδου ποιότητας στη διά βίου εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση**, η οποία επιβάλλει άμεσες παρεμβάσεις. Είναι μάλλον προφανές ότι η εφαρμογή πολιτικών απορρύθμισης από το 2012 και μετά, τόσο στο επίπεδο της πιστοποίησης των παρόχων κατάρτισης όσο και στο επίπεδο της ανάθεσης των προγραμμάτων κατάρτισης, είχε δραματικές επιπτώσεις στην ποιότητα των σχετικών δράσεων.
- **Η ανάλυση της εσωτερικής διάρθρωσης της συμμετοχής παραπέμπει σε έντονες ανισοτικές τάσεις, κυρίως ως προς το εισόδημα, το μορφωτικό επίπεδο και την κατάσταση απασχόλησης**. Συγκεκριμένα, περίπου διπλάσιοι είναι οι συμμετέχοντες που δηλώνουν επαρκές εισόδημα έναντι εκείνων που δηλώνουν ανεπαρκές, οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συμμετέχουν περίπου 2,5 φορές περισσότερο έναντι των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ όσο πιο σταθερή είναι η θέση στην αγορά εργασίας τόσο περισσότερο αυξάνεται η συμμετοχή στη διά βίου εκπαίδευση. Οι άνεργοι είναι εκείνη η ομάδα του πληθυσμού που έχει πολύ μικρότερα ποσοστά συμμετοχής έναντι των εργαζομένων.

Στην Έκθεση διατυπώνονται προτάσεις για τη διεύρυνση της συμμετοχής με βάση τα διαχρονικά ευρήματα της έρευνας.

Η εκτενής περίληψη της έρευνας είναι διαθέσιμη εδώ:

https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2021/01/perilipsi_karalis.pdf

Η πλήρης Ερευνητική Έκθεση είναι διαθέσιμη εδώ:

<https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2021/01/karalis.pdf>